

indrømme dem Selvfærdighed i enkelte Retninger, hvor netop det oeconomicke Hensyn let kan komme i Strid med høiere Hensyn. Noget Andet var det, naar det først ved Omordning af Communalloven var bestemt, at det hele Skolevæsen skulde gaae ind under Kommunen; da vilde Beboerne ved Valget tage Hensyn til, at denne Sag laa indenfor Kommunens Omraade, da vilde denne ogsaa ganske anderledes have Følelsen af sit Ansvar, og saa kunde jeg for mit Vedkommende ikke have nogen Betænkelighed ved at overlade Kommunerne ogsaa at tage Bestemmelse om de herhen hørende Forhold. Jeg troer derfor, at det ikke kan breides os, at vi have indsat en Bestemmelse, hvorved man vil sikke sig imod Misbrug. Det vil i alt Fald have den Gavn, at den Frygt, som paa mange Steder er tilstede hos Lærerne, vil tabe sig, og den vil i alle Tilfælde ikke kunne gjøre Skade. Det er Medlem vindicerede sig, at han talte i Skoleunderviisningens Interesse, medens der fra Fleres Side skulde være blevet talt i Lærernes Interesse. Det er dog kun en tilspindelende Forffjel, der her er tilstede; thi naar vi i Udvalget have hævdet Lærernes Interesse, saa har det netop været af Hensyn til Skoleunderviisningens Interesse. Det er udtrykkeligt udtalt i Betænkningen, at en Ordning af den Art, der var paatænk, vilde kunne føre til, at Kommunerne fik mindre dygtige eller mindre erfarne Lærere, end ønskeligt var, og det er altsaa udtrykkeligt udtalt, at den Interesse, som man udtaler for Lærerne, er begrundet i, at man ønskede at bevare for Kommunen de bedste Præster; vi have udtrykkeligt udtalt, at vi troe, at Forholdene i Kjøbstæderne ere af den Natur, at man netop der maatte ønske de meest erfarne Lærere. Naar det er Medlem endelig har meent, at man i denne Sag har givet Landet større Frihed end Kjøbstæderne, saa troer jeg, at det er Noget, der er fuldstændigt begrundet i de forskjellige Forhold. Ansættelse af Lærereinder paa Landet, hvor der i Reglen kun er een Lærer ved hver

Skole, vil foregaae under ganske særlige Forhold, og disse særlige Forhold vilde være saa forskjellige paa de forskjellige Steder, at der virkelig der maa gives et større Spillerum; Garantien for, at Misbrug ikke finder Sted, ligger i den almindelige Bestemmelse, at Ansættelsen kun kan stee med Skoledirectionens Samtykke.

Berg: Jeg troer, at vi fik dette Lovforslag vedtaget omtrent i en saadan Skikkelse ved anden Behandling, at vi dermed kunne være tilfredse. Af de stillede Endringsforslag antager jeg, at vi have en Forpligtelse til at stemme for det under Nr. 9, idet derved udtrykkes et Slags Overenskomst ved Forhandlingerne under anden Behandling med den ærede Minister. Desuden kan jeg stemme for Forslagene under Nr. 13 og 14, idet jeg indrømmer, at det under Nr. 13 gaaer ud fra en Tanke, der gjorde sig saa almindeligt og stærkt gjældende under første Behandling, og Nr. 14 i alt Fald kortere, om ikke tydeligere udtrykker den samme Tanke, som ved anden Behandling blev indsat i Lovens § 4. De øvrige Endringsforslag agter jeg at stemme imod. Den høitagtede Minister har atter stillet Udfæstets Forslag til § 1 op, og her møde vi saaledes igjen denne Krig om Communalbestyrelse og Skolecommission. Jeg skal indrømme, at skulle vi have Skolecommissionen med, seer jeg ogsaa hellere, at Forslaget derom bliver vedtaget som af Udvalget foreslaaet under Nr. 2, men selv i den Form er det ikke uden Betænkelighed. Ja, jeg vilde overhovedet meget fravaabe at tage mod dette Forslag; vi have haft mange Tilfælde i Kjøbstæderne, hvor Fleertallet af en Communalbestyrelse eller et Borgerrepræsentantskab ved Besættelsen af en Lærereplads har ønsket den eller den, men Fleertallet i den forenede Skolecommission og Communalbestyrelse har desuagtet indstillet en anden. Naar f. Ex. en Skolecommission bestaaer af et Par Præster, et Par paa tredie Haand valgte Mænd og en Magistratsperson, og Borgerrepræsentants-